

Dokumentasjon av etterreformatoriske landbruksbygninger i Sør-England.

Jeg er en arkeolog og bygningsantikvar med omkring fjorten år erfaring. Jeg studert arkeologi på universitet og jobbet for Oxford Archaeology fra 1999 til 2007. Jeg begynte som feltarbeider og senere som prosjekt leder med fokus på middelalderen. I 2003 trente jeg i bygningsdokumentering og etter det jobbet jeg i hovedsak med bygninger.

Etter at jeg sluttet i Oxford Archaeology jobbet jeg som en steinhogger i seks måneder, å utviklet min forståelse av restaureringsprosess, og etter det som rådgiver i kulturminne avdelingen for Waterman Group ingeniører. Hos Waterman group etablerte jeg min egen historisk bygningsseksjon.

I seksjonen fokuserte jeg på landbruksbygninger spesielt låver og gjorde vurdering, dokumentering og rådgiving for konvertering, nyutvikling og restaurering.

Jeg har spesial utdanning som bygningsfotograf og tegner.

2) Engelsk låvetradisjon

Vi kalle tømmer tradisjonen 'half-timber' eller 'box-frame' tradisjonen fordi det er halvdel tømmer og det har en boksform (Bilder 100).

De tidligste bygninger er fra 1200 tallet og tradisjonen sluttet på slutten av 1700 tallet.

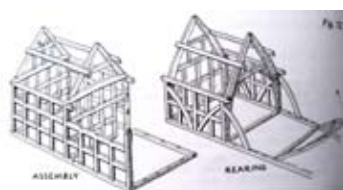
De tidligste type av bygninger I landsbrukstradisjonen er middelalder storlåver fra mellom 1200 og 1400 tallet. I generalt disse bygninger har cruck-frame eller aisled strukturer.

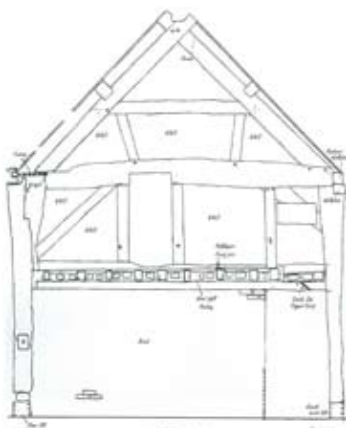
Fig 8. Cruck frames: aisled, post and truss, cruck.

(Bilder 100b) Vi finner tre typer av strukturer: post and truss, aisled og cruck-framed.

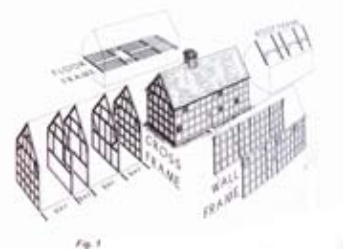
Flertallet av tømmerbygninger kommer fra mellom 1500 og 1800 tallet og består av hus, hytter og låver.

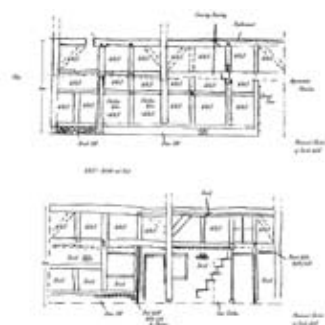
I utbygging, tømmer var lagt ut på gulvet som 'box frame' i prefabrikasjon og hevet opp (Bilder 101).

(Bilder av frame forklare deler 102)

(Bilder av framing design103)
De ulike delene som former bygningen

Wall framing (Bilder 104)

Vi kaller denne wall framing post and rail framing
Murene av strukturer var fylt av gips, stein eller murstein.

Tolkning

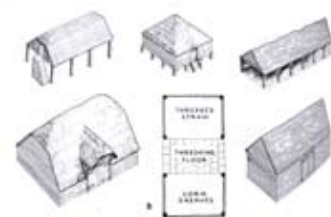
Bay divisions eller rommet mellom rammene er viktig I forståelsen av den opprinnelig form av bygningen og også hva som er lagt til senere.

Takstolen eller roof truss skiftet ofte stil mellom 1200 og 1800 og derfor er det den beste delen for å identifisere alder av bygningen.

Derfor er den beste bygningsdel for å viser den opprinnelig form tak rommet.

Vi finner ofte 5m avstand mellom frames i låver. Det har blitt forslått at det er nok rom for to par okser.

I låvetradisjonen er hovedtypen 3 bay threshing barn eller treskelåven. Det sentrale rommet er for å treske korn. Siderommene er brukt som lager.

(Bilder 106) Vi finner også kornmagasiner og fjøser.

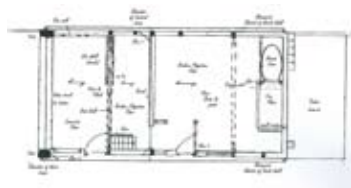
Det har i hovedsak blitt identifisert to geografiske soner eller regioner i engelsk landsbruksbygningstradisjon, lowland og highland. Lowland sonen i sør har bygninger i sammenheng med dyrkningsøkonomi og består av dyrkingbygninger. Highland sonen i nord er i forbindelse med husdyrhold.

Sonene er skilt nord og sør . I lowland sonen er bygningene generalt større en highland bygningene fordi de er brukt til lagring.

Dokumentasjon

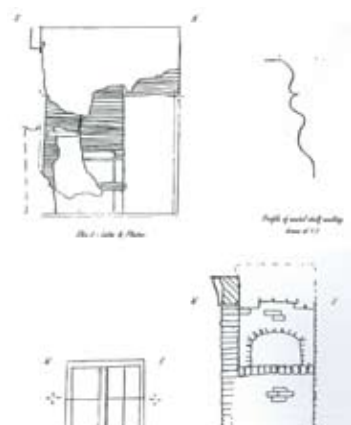
Dokumentasjon kan informere om landsbrukstradisjoner og historie av dyrking og husdyrbruk men også gjenbruk av tømmer og forbindelser med andre bygninger.

Vi bruker tegninger, fotografering, notater og tolkning for å dokumentere bygningene. Resultatet blir publisert i rapporter.

(108 plan, 109 detaljer) Tegninger fra en 2 etasje bygning som var konvertert på midten av 1700 tallet fra treskelåven til en hytte.

Mange landsbruksbygninger er fredet og de andre er beskyttet av loven under PPS5.

Planning shapes the places where people live and work and the conditions in which they live. It plays a key role in supporting the Government's wider social, environmental and economic objectives and in delivering sustainable communities.

(PPS5 Cover 110) som har vært i bruk siden april 2010

Kulturminnemyndighetene I fylkeskommuner bestemmer hvilke bygninger vil bli dokumentert.

Bestemmelsen er på grunn av alder av bygningen og lokale, regional eller national viktighet.

Viktige bygninger er fredet av English Heritage som Grade 1, Grade II* og Grade II listed

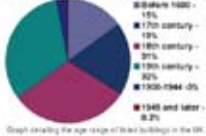
(Bilder 111)

English Heritage gir rådgiving om hvordan vi dokumenterer. Måten for dokumentasjon og forskningen er beskrevet i Understanding Historic Buildings. I tillegg er det andre dokumenter som handler om landsbruksbygninger, tømmerstrukturer også fra English Heritage.

CATEGORIES OF LISTED BUILDINGS

Listed buildings are of exceptional interest, sometimes considered to be internationally important, only 2.5% of listed buildings are Grade I.
Grade II* buildings are particularly important buildings of more than special interest (2.5% of listed buildings are Grade II*)
Grade II buildings are nationally important and of special interest, 95% of all listed buildings are in this class and it is the most widespread grade of listing for a historic building.
In England there are approximately 174,000 listed buildings in total.
For every ten buildings there are one and a half listed Grade II* buildings.

All buildings built before 1720 would qualify for listing if they were outside the listed area, as are most of those built between 1720 and 1834. The criteria become stricter with time, so that post-1834 buildings have to be exceptionally important to be listed. A building has to survive in its original form to be eligible for listing.

8.1 Listed I
The I listed buildings are those of exceptional interest, sometimes considered to be internationally important, only 2.5% of listed buildings are Grade I.
Grade II* buildings are particularly important buildings of more than special interest (2.5% of listed buildings are Grade II*)
Grade II buildings are nationally important and of special interest, 95% of all listed buildings are in this class and it is the most widespread grade of listing for a historic building.
In England there are approximately 174,000 listed buildings in total.
For every ten buildings there are one and a half listed Grade II* buildings.

8.2 Listed II
Grade II buildings are nationally important and of special interest, 95% of all listed buildings are in this class and it is the most widespread grade of listing for a historic building.
In England there are approximately 174,000 listed buildings in total.
For every ten buildings there are one and a half listed Grade II* buildings.

8.3 Listed III
Grade III buildings are of special interest, but do not fulfil the criteria for Grade II or Grade II*.
Grade III buildings are of special interest, but do not fulfil the criteria for Grade II or Grade II*.
Grade III buildings are of special interest, but do not fulfil the criteria for Grade II or Grade II*.

8.4 Listed IV
Grade IV buildings are of special interest, but do not fulfil the criteria for Grade II, Grade II*, or Grade III.
Grade IV buildings are of special interest, but do not fulfil the criteria for Grade II, Grade II*, or Grade III.

(Dokumentasjon nivåer 112)

Det er fire nivå av detaljert dokumentasjon som er beskrevet i Understanding Historic Buildings. Nivå et er mest enkelt og nivå fire er avansert.

Som i norge er det mest vanlig at tiltakshaverene betaler for dokumentering og rapportering.

Morton Bagot, Worcestershire.

Fire år siden tok jeg på meg dokumentasjon og rådgiving for en 1700-tallet låve i Worcestershire, sør fra Birmingham for en privat tiltakshaver for konvertering. En English Heritage nivå tre undersøkelse ble utført. Denne besto av dokumentasjon og bred forskning.

(Beliggenhet Bilder 113)

Låven var fredet som Grade II listed i 1967 så det var nødvendig å få en spesial tillatelse fra fylkeskommunen for konvertering . Bygningen besto av en fjøs for sauer og en tre bay treskelåve.

(bilder 114)

Strukturelementer indikerte at Bygningen var bygget opp på midten av 1700 tallet. Gjenbrukt tømmer var inkludert i strukturen fra en høy status bygning og det er mulig at det var en herregård som sto i Morton Bagot til slutten av 1600 tallet.

Begge bygninger hatt post and rail vegg og up bracing. Det er en type av opp ned wind braces. Bygningene sto sammen og var like gamle.

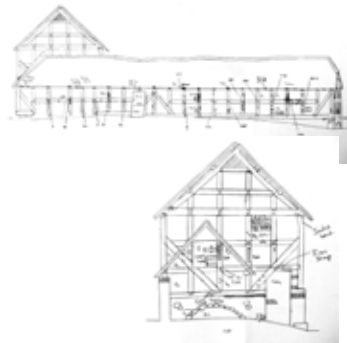
(Bilder 115 Tak struktur)

(Bilder 116 Jointing)

(117 og 118)

Vi laget tegninger og en fotografisk undersøkelse med notater om vår tolkning

---

(Bilder 119)

Bygningen hadde også tømmermerker på de fleste tømmer.

I forbindelse med rådgiving ble låven restaurert og konvertert som en bolig. (Bilder 120)

Gjenbrukstømmer fra herregården, som har fått en viktig plass i layouten av huset (Bilder 121)

I Norge har jeg fått litt erfaring med dokumentering av bygningene. I tillegg har jeg jobbet som arkeolog og forstøtt å jobbe i England som freelance bygningskonsulent. Jeg ser nå ut for nye prosjekter.